

TORSTEN OCH RAGNAR SÖDERBERGS STIFTELSE

ÅRSBERÄTTELSE

2008

Stiftelserna har till ändamål att främja vetenskaplig forskning
och vetenskaplig undervisnings- eller studieverksamhet av landsgagnelig innebörd
varvid företrädesvis de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena skall komma ifråga.

Bakgrundsbild: Entrén till Karlavägen 41 som tidigare varit donatorens föräldrahem

Verksamhetsåret 2008

Torsten och Ragnar Söderbergs stiftelser har under det gångna året fördelat anslag till forskning om cirka 290 miljoner kronor. Det osedvanligt gynnsamma ekonomiska läget under de senaste två åren har gett stiftelserna möjlighet till flera stora satsningar. I nedanstående tabell kan avläsas hur den samlade anslagsnivån utvecklats under de senaste tio åren.

2008 års största satsningar är tre donationsprofessurer. Handelshögskolan i Stockholm, grundad av bland andra Olof A. Söderberg, firar år 2009 sitt 100-årsjubileum. För att hufvudstaka detta minne har stiftelserna beslutat att donera sammanlagt 100 miljoner kronor till två professorer, en i nationalekonomi och en i företagsekonomi med inriktning mot redovisning. Handelshögskolan i Göteborg får ytterligare en donationsprofessur, denna gång i ämnet "business history". Utöver dessa satsningar har en rad projekt finansierats inom områdena ekonomi och rättsvetenskap.

Inom området medicin finansieras i år ett antal olika projekt med cirka 90 miljoner kronor. Stiftelsernas medicinske rådgivare Hans Wigzell har i en reflekterande promemoria gjort oss uppmärksamma på att ansökningar från kvinnor ökat till 38 procent och att de beviljade ansökningarna till kvinnor ligger på nästan 50 procent. "Man ser framförallt att det bland yngre forskare nu kommer ett antal mycket bra kvinnliga forskare", skriver Wigzell, och tillägger att "antalet forskare med utländsk härkomst, som ofta är i elitklass, ökar".

Bland ansökningarna utanför stiftelsernas kärnområden märks särskilt anslag till området konvetenskap och design. Två anslag vill stimulera nytänkande inom utbildning av rektorer och lärare. Stiftelserna har också glädjen att kunna bidra till slutförandet av utgivningen av August Strindbergs samlade verk och till en rad andra projekt inom humaniora.

Stiftelserna har också sedvanligt delat ut sina priser under året. Om dessa priser finns notiser längre fram i denna årsberättelse; dessutom finns samtliga anslag förtecknade. Om priserna och anslagen finns utförligare information att tillgå på stiftelsernas hemsida.

Under året har stiftelsernas direktör, Edvard Söderberg, gått i pension. För sina utomordentliga insatser och sitt engagemang för

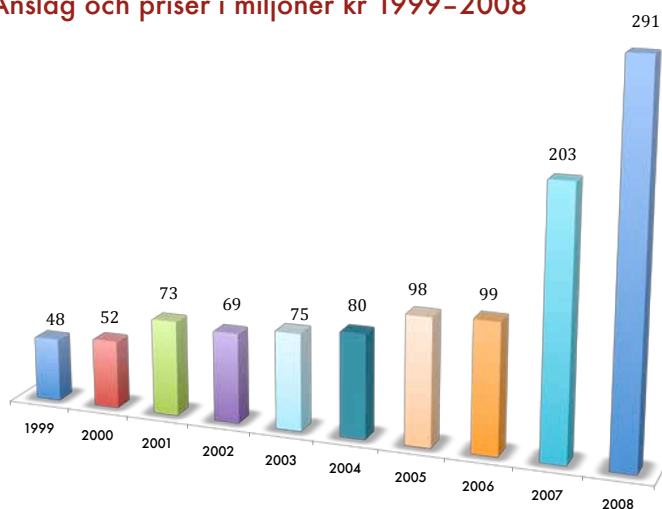
Kjell Blücker, stiftelsernas nye direktör

medicinsk forskning mottog han ett hedersdoktorat i medicin vid Karolinska Institutet vid vårpromotionen 2008. För sin gärning har han också utsetts till hedersledamot av Torsten Söderbergs stiftelse. Se vidare MarieLouise Samuelssons intervju på sidan 4.

Efter sommaren tillträdde docent Kjell Blücker som direktör för stiftelserna. Blücker kommer närmast från Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, där han verkat som forskningssekreterare sedan hösten 2000. Hans intresse för forskningspolitik kan bland annat avläsas i att han var huvudsekreterare i Resursutredningen (2007), som utredde frågan om universitetens och högskolornas finansiering.

Under hösten har kansliet förnyat hemsidan. Stiftelserna kommer här fortlöpande att informera om sin verksamhet och ge fördjupade inblickar i de projekt som vi stödjer. Stiftelserna har också under året beslutat att flytta kansliet till nya lokaler. Genom lyckliga omständigheter har vi fått möjlighet att flytta in i ett nytt kontor som ligger på Karlavägen 41. Detta hus var en gång i tiden privatbostad för föräldrarna till stiftelsernas grundare. På så sätt knyts historia och nutid samman.

Anslag och priser i miljoner kr 1999–2008

Anslagens fördelning på mottagare 2008

Handelshögskolan i Stockholm	105.600.000
Göteborgs universitet	80.961.000
Karolinska Institutet	43.520.000
Lunds universitet	10.985.000
Kungl. Vetenskapsakademien	10.435.000
Uppsala universitet	6.534.000
Rektorsakademien	5.400.000
Stockholms universitet	5.042.000
Ratio	2.538.000
Linköpings universitet	2.090.000
Nationalmuseum	1.760.000
Institutet för Näringslivsforskning	1.000.000
Stiftelsernas priser med omkostnader	4.285.000
Övriga mottagare	10.783.600
Summa:	290.933.600

ÅRSREDOVISNING

STIFTELSEARNAS SAMMANLAGDA BALANSRÄKNING

Belopp i kr	2008-12-31	2007-12-31
TILLGÅNGAR		
<u>Anläggningsstillgångar</u>		
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>		
Kulturfastighet	18.159.537	18.159.537
Bostadsrätt	4.500.000	4.500.000
Inventarier	787.058	805.216
	23.446.595	23.464.753
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>		
Värdepapper ¹⁾	870.185.015	488.093.307
Summa anläggningstillgångar	893.631.610	511.558.060
<u>Omsättningstillgångar</u>		
<i>Kortfristiga fordringar</i>		
Övriga fordringar	55.336	133.373
Förutbetalda kostnader, upplupna intäkter	210.602	70.423
	265.938	203.796
Kassa och bank	99.359.569	368.563.247
Summa omsättningstillgångar	99.625.507	368.767.043
Summa tillgångar	993.257.117	880.325.103
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
<u>Eget kapital</u>		
<i>Bundet eget kapital</i>		
Stiftelserna	594.201.039	566.201.039
<i>Fritt eget kapital</i>		
Disponibla medel	77.756.368	9.435.764
Årets resultat	-23.403.610 ³⁾	68.320.604 ²⁾
	54.352.758	77.756.368
Summa eget kapital	648.553.797	643.957.407
<u>Avsättningar</u>		
Pensionsförpliktelser	2.806.385	3.006.160
<i>Kortfristiga skulder</i>		
Beviljade, ej utbetalade anslag	341.504.083	233.161.566
Övriga skulder	242.850	85.358
Upplupna kostnader, förutbetalda intäkter	150.002	114.612
	341.896.935	233.361.536
Summa eget kapital och skulder	993.257.117	880.325.103

STIFTELSEARNAS SAMMANLAGDA RESULTATSRÄKNING

Belopp i kr	2008-01-01 -2008-12-31	2007-01-01 -2007-12-31
INTÄKTER		
Räntor och utdelningar	260.731.260	308.247.259 ²⁾
Återförda och återbetalda anslag	695.000	296.581
	261.426.260	308.543.840
KOSTNADER		
Beviljade anslag	-290.933.600 ³⁾	-202.606.000
Personalkostnader	-1.566.111	-1.389.057
Övriga externa kostnader	-2.245.749	-1.212.105
Avskrivningar av inventarier	-18.158	-17.368
	-294.763.618	-205.224.530
Rörelseresultat	-33.337.358	103.319.310
<u>Resultat från finansiella poster</u>		
Resultat från övriga värdepapper	37.932.299	0
Ränteintäkter	1.483	1.437
Räntekostnader	-34	-143
Resultat efter finansiella poster	4.596.390	103.320.604
<u>Bokslutsdispositioner</u>		
Avsättning till stiftelserna	-28.000.000	-35.000.000
Årets resultat	-23.403.610³⁾	68.320.604

¹⁾ Marknadsvärde 2008-12-31: 3.984.060.870 kr.

²⁾ Stiftelserna erhöll 2007 en extraordinär avkastning med anledning av en höjd och en extra utdelning från Ratos AB. Genom beslut av Skatteverket får stiftelserna dela ut den extraordinära delen av avkastningen under tre år, dock senast under 2009.

³⁾ Av 2008 års beviljade medel avser 23.403.610 kr tidigare upparbetade disponibla medel.

VÄRDEPAPPER (ANTAL AKTIER OCH VÄXLAR) 2008-12-31

Ratos AB, A och B	26.997.360
Statsskuldväxlar	6
SCA, Svenska Cellulosa AB, B	90.000
Upplands Maskin AB	1.000
Hennes & Mauritz AB, B	15.000
Skanska AB, B	44.500
Industrivärden AB, C	55.000
Ericsson, B	32.000
Swedbank, A, preferensaktier	24.750

STYRELSEN FÖR TORSTEN SÖDERBERGS STIFTELSE, GÖTEBORG

Edvard Söderberg, hedersledamot, med. dr h.c., Stockholm

Tomas Söderberg, ordförande, fil. dr h.c., Källered

Peter Söderberg, vice ordf., fil. kand., Göteborg

Maria Söderberg, ledamot, civ. ekon., Stockholm

Richard Arvidsson, ledamot, docent, Stockholm

Wanja Söderberg, suppleant, teol. stud., Marstrand

Anna Söderberg, suppleant, fil. kand., Stockholm

Elisabet Söderberg Björkman, suppleant, doktorand, Stockholm

Torsten Söderberg, suppleant, produktutvecklare, Hällingsjö

STYRELSEN FÖR RAGNAR SÖDERBERGS STIFTELSE, STOCKHOLM

Erik Söderberg, ordförande, ekon. dr h.c., Stockholm

Ingemar Ståhl, vice ordf., professor em., Lund

Barbro Montgomery, ledamot, fru, Stockholm

Ragnar Söderberg, ledamot, civ. ekon., Djursholm

Henry Montgomery, suppleant, f.d. kammarrättspresident, Stockholm

Katarina Söderbaum, suppleant, civ. ekon., Djursholm

Jan Söderberg, suppleant, direktör, Lund

Marie Söderberg, suppleant, professor, Norrtälje

Stiftelsernas revisor

Thomas Thiel, aukr. revisor, KPMG

Stiftelsernas medicinske rådgivare

Hans Wigzell, professor em.

Notarie

Birgitta Söderberg Fremlin, jur. kand.
(2008-01-01 - 07-31)

Stiftelsernas direktör

Edvard Söderberg, med. dr h.c.
(f.o.m. 2008-07-13)

Kjell Blücker, docent
(fr.o.m. 2008-07-14)

Amanuens/kommunikationsdesigner

Siavash Pournouri, fil. kand.
(fr.o.m. 2008-08-25)

Vid Ratos ABs ordinarie bolagsstämma föredrages stiftelsernas styrelser och revisors berättelser. Revisor är samma person som utsetts till revisor i Ratos. Har revisorn inte funnit anledning till anmärkning mot styrelsernas ekonomiska förvaltning anses ansvarsfrihet beviljad. I motsatt fall beslutar bolagsstämman i fråga om ansvarsfrihet för styrelserna.

Interju med Edvard Söderberg, stiftelsernas tidigare direktör

Text: MarieLouise Samuelsson

I slutet av 1950-talet förde bröderna Torsten och Ragnar Söderberg många och långa samtal om att donera pengar till forskning och om hur en sådan donation skulle utformas. Torstens hustru Wanja Söderberg deltog också synnerligen aktivt i diskussionerna, liksom brödernas barn.

Slutligen enades man om att de två exakt lika stora donationerna, sammanlagt 13 miljoner kronor, genom två stiftelser skulle gynna forskning inom tre huvudområden, ekonomi, medicin och rättsvetenskap. Man var också enig om att stiftelsernas styrelser, så när som på en person skulle bestå av familjemedlemmar.

Edvard Söderberg, son till Torsten Söderberg, som var med under diskussionerna och en av dem som skrev under donationshandlingarna har därefter varit engagerad i verksamheten, från och med 1984 på heltid och som direktör för stiftelserna. Efter att han i somras lämnade den posten kan Edvard Söderberg nu se tillbaka på ett livsverk och det inom ett mycket speciellt område. Att förvalta mångmiljondonationer är knappast någon bred nisch, om man dessutom förvaltar föräldrars och familjens vilja blir det något närmast unikt.

Det är minsann inte lätt att få Edvard Söderberg att framhålla vare sig sin egen person eller personliga framgångar relaterat till stiftelserna, men visst finns det sådant han är tillfreds med. Som att han "har lyckats hålla låga kostnader", när det gäller kansliet, från uppbyggnaden och framåt. Här betonar han betydelsen av dottern Anna Söderbergs insatser, under sju år arbetade också hon i kansliet. Han förmedlar också stolthet över "att jag fick uppdraget att fullfölja donatorernas vilja".

Det är otvivelaktigt ett uppdrag som Edvard Söderberg har tagit på stort allvar, samtidigt nämner han i en bisats och med självironisk glimt i ögat sina garanterat oslagbara meriter som "donators-son".

Familjekänslan är stark, när jag frågar om han som pojke aldrig hade planer på att göra något helt annat, utaför släktens sfär, säger Edvard Söderberg att han nog alltid velat "göra det pappa gjorde."

- Det var mycket hyggligt att jag fick uppdraget i stiftelserna,

men hade det varit någon annan donation än mina föräldrars är det mer tveksamt om jag hade varit intresserad.

Även om fullföljandet av donatorernas vilja handlar om andras önskemål och intentioner är förvaltandet inte lika med något passivt. Tvärtom gäller det att aktivt se till att reglerna följs.

- Och man får förstås inte låta egna preferenser och intressen styra, säger Edvard Söderberg.

Samtidigt krävs i ett aktivt förvalterskap konsten att tolka regelverket, i förhållande till tid och tidsanda, så att ofrånkomliga förändringar av, exempelvis, forskarvärlden inte innebär avsteg från ursprungstankarna.

Till det Edvard Söderberg har varit med och initierat under de här åren hör de Söderbergska priserna. Han har också varit drivande i att man numera ger större anslag till färre forskare, särskilt inom den kostnadskrävande medicinska forskningen. Vilket, för att ta bara ett exempel, 2007 resulterade i 45 miljoner till Karolinska institutet och "Life Gene - en nationell studie om hälsa".

Att man valde att främja ekonomisk och rättsvetenskaplig forskning hörde ihop med bröderna Torstens och Ragnars respektive studier, i juridik och ekonomi.

- Att det dessutom blev medicin handlade inte om att de var särskilt intresserade av medicinsk vetenskap, utan snarare om deras människovänlighet, att de genom att stödja forskning ville bidra till kampen mot sjukdomar, säger Edvard Söderberg.

Han talar gärna om familj och sin familjs historia och berättar om barndom och uppväxt i en atmosfär av generositet; i hemmet utanför Göteborg tog man under kriget emot sju krigsbarn från Finland och gav husrum åt en judisk familj på flykt. Generositet och självklarhet, relaterat till rötter och ursprung, "farmor var halvjudinna", säger Edvard Söderberg och fortsätter med att berätta om farmors far, Peder Herzog, som var av tysk-judisk börd och som hade tvångsdöpts in i kristendomen, innan han i slutet av 1800-talet kom till Sverige för att starta och expandera en liten bokbinderirörelse till ett av Nordens största tryckerier, som uppnådde status av kunglig hovleverantör och så småningom slogs samman med nuvarande Esselte.

” Och man får förstås inte låta egna preferenser och intressen styra

Edvard Söderberg

Foto: Camilla Svensk

- Och efter att Peder Herzog hade kommit till Sverige blev han döpt en gång till, men då frivilligt, i Evangeliska Fosterlandsstiftelsen, tillägger Edvard Söderberg, som gällande släkthistorien har kunskap om och sinne för både formella fakta och kuriosas.

Han har låtit utforska släktens historia, där återfinns själva avstampet till donationer och stiftelser. Man kan säga att detta personifieras av Carl Johan Söderberg som 1763 föds på Södermalm i Stockholm och vars liv kom att bli en ovanlig klassresa.

Den historieintresserade Edvard Söderberg har själv skrivit om förfadern i olika skrifter och då noterat, apropå kuriosas, att Carl Johan var årsbarn och namne med en annan, mer känd klassresenär, nämligen Jean Baptiste Bernadotte, senare kung Karl XIV Johan.

Carl Johan Söderbergs livsresa började på Södermalm i Stockholm, i enkla, fattiga omständigheter, som son till en vävare. Efter att tidigt ha blivit faderlös försörjde sig Carl Johan som lärpojke hos kakelugnsmakare. Så småningom kom han som gesäll till en kakelugnsmakaremästare i Åmål, en stad som var liten nog för att också en gesäll skulle kunna få inflytande över hantverket, särskilt eftersom Carl Johan Söderberg hade kunskap om en ny konstruktion, som gjorde kakelugnsmakeriet till ett trendyrke.

- 1804 inträdde han i borgarståndet, det var då Carl Johan Söderberg blev rådman i Åmål, konstaterar Edvard Söderberg.

Och med en av Carl Johan Söderbergs söner inleddes den söderbergiska släkttraditionen av handel, därefter förkovrande sig Carl Johans sonson Per Olof inom en annan framtidsbransch, nämligen stålframställning, han introducerade det nya bessemerstålet i Norden och grundade Söderberg & Haak. Företaget registreras den 5 maj 1866 och det var ingen tillfällighet att bröderna Torsten och Ragnar undertecknade sina donationshandlingar just den 5 maj 1960, på dagen nittiofyra år efter att Söderberg & Haak hade bildats.

Femte maj var också datum för beslut om instiftandet av Torsten och Wanja Söderbergs pris, året var 1992 och syfte att via Röhsska museet i Göteborg främja och belöna nordiskt konsthantverk och konstindustri. Priset delades sedan ut för första gången med anledning av 100-årsdagen av Torsten Söderbergs födelse, 4 november 1994.

Edvard Söderberg berättar att det inför bildandet av stiftelserna 1960 var diskussion om att kultur och kulturforskning skulle vara ett av huvudområdena, men man valde alltså att koncentrera donationen till tre kärnområden, ekonomi, medicin och rättsvetenskap. Det är dessa som "företrädesvis" ska gynnas och belönas, ordet "företrädesvis" i kombination med vetskapen om att donatorernas överväganden kring kultursfären, gjorde det både möjligt och angeläget att inrätta vad som är ett av de största priserna inom design och konsthantverk.

Torsten och Wanja Söderbergs pris kan också ses som ett exempel på den förutnämnda konsten att förvalta och förnya, utan att göra avsteg från donationens regelverk. Andra, ekonomiskt småskaliga, exempel på vad formuleringen "företrädesvis" kan ge utrymme för är stöd till "Min stora dag", som finansierar och arrangerar upplevelser för svårt sjuka barn, ett annat är stödet till Kungliga Svea Livgardes musikkår.

När det gäller Torsten och Wanja Söderbergs pris är Edvard Söderberg vidare nöjd med att instiftandet under 1990-talet innebar att man dessutom lyckades pricka helt rätt avseende tidsandan, priset tillkom i början av vad som skulle komma att bli en lång högkonjunktur för design som begrepp och kulturyttring.

Och historieintresset, troheten mot föräldrarnas och farbroderns värderingar utesluter givetvis inte ett sinne för framåtblick och trender. Man kan se det som signifikativt för Edvard Söderbergs person och verksamhet att han, å ena sidan, är uppskattad för något

idag så ovanligt som handskrivna brev och att det, å andra sidan, var han, som varken använder skrivmaskin eller dator, som mycket tidigt tog initiativ till att stiftelserna skaffade egen hemsida, detta långt innan hemsidor blivit något närmast obligatoriskt.

Kansliarbetet har inneburit täta forskarkontakter, vilket gjort att Edvard Söderberg har blivit alltmer intresserad av framförallt medicinsk forskning, utöver det intresse "man måste ha". Och på frågan vad som under de här åren har varit mest stimulerande och roligt för hans egen del nämner Edvard Söderberg utnämningen till medicine hedersdoktor, vid Karolinska Institutet.

Rektor Harriet Wallberg-Henriksson och Edvard Söderberg vid promotionshögtiden 2008

Foto: Ulf Sirborn

Han vill helst inte välja ut någon enskild forskare som han imponerats särskilt av, men nämner så småningom Rolf Luft, världskänd svensk endokrinolog som 1986 var förste mottagare av ett av de Söderbergiska priserna.

- Stiftelserna betyder mer idag än förr för forskningen, tror Edvard Söderberg, som med årens lopp har fått en hel del inblickar i forskares möda med att skriva anslagsansökningar, inte bara till stiftelserna.

- Min uppfattning är att de får ägna mycket tid åt det, jag kan också konstatera att ansökningarna har blivit alltmer professionella och håller mycket hög klass.

Men där det finns forskare finns också lättväckt missnöje, med exempelvis anslag. Edvard Söderberg får den där lite sjuveraktiga glimten i ögat igen när han, utan att nämna namn, berättar att det finns enstaka forskare som är missnöjda med hur stiftelsen väljer vilka som ska få pengar.

- Alla ansökningar får en chans till prövning. Men vi motiverar aldrig våra beslut och man kan inte överklaga.

Förutom familjemedlemmar ingår en forskare i varje styrelse, Richard Arvidsson, docent i juridik vid Handelshögskolan, i Torsten Söderbergs stiftelse och Ingemar Ståhl, professor i nationalekonomi vid Lunds universitet, i Ragnar Söderbergs stiftelse. Hans Wigzell, professor i immunologi och tidigare rektor vid Karolinska Institutet, är stiftelsernas särskilde medicinske rådgivare.

Donationerna som bestod av aktier i familjeföretaget som nu heter Ratos AB och som 1960 utgjorde tretton miljoner kronor, vilket gav förstasidesrubriker om "jättedonation", det blev också Sveriges tredje största. I dag utdelas över 200 miljoner årligen. Samtidigt är det svårt att inte fråga hur detta aktiebaserade kapital kan påverkas av den omsusade finansiella krisen, men Edvard Söderberg är helt lugn när det gäller stiftelsernas fortsatta verksamhet.

- Det är ju inte säkert att de finns om 200 år, säger Edvard Söderberg, men ändrar sig och fortsätter, med både allvar och glimt i ögat.

- Nej, förresten, det verkar kanske pessimistiskt att inte tro att de finns om 200 år, stiftelsen som konstruktion har ju ett evighetsperspektiv.

STIFTELSEARNAS PRISER

Prisskrifter och förteckningar över samtliga tidigare mottagare är tillgängliga på stiftelsernas hemsida: www.soderbergs-stiftelse.se

Foto: Lasse Skog

Det Söderbergiska Priset 2008 till Felix Mitelman

Text: Peter Aspelin

Det Söderbergiska Priset i medicin 2008 på 1.000.000 kronor tilldelades professor Felix Mitelman vid Lunds universitet för hans pionjärsatser inom cancercytogenetiken samt hans framgångsrika forskning inom detta område. Mitelman är en högt meriterad, kreativ forskare med över 700 vetenskapliga publikationer. Han besitter ett stort internationellt anseende inom cancerforskningen, bland annat genom databasen "Mitelman Database of Chromosome Aberrations in Cancer" där information om över 50 000 cancerpatienter och de kromosomavvikelser som legat bakom sjukdomen finns registrerad.

I den av Svenska Läkaresällskapet utgivna prisskriften beskriver Mitelman sin forskning: "Den konventionella diagnostiken och klassifikationen av tumörsjukdomar baseras sedan 100 år i huvudsak på tumörcellernas utseende och växtsätt som de ter sig i ett vanligt ljusmikroskop. Den ökade förståelsen för cancerprocessen, som den genetiska forskningen bidragit med, ger gott hopp om att cancersjukdomar inom en nära framtid i stället kommer att kunna klassificeras på basen av den genetiska avvikelse som orsakat en tumör. Därigenom öppnas möjligheter att utveckla 'skräddarsydd' behandling genom att specifikt angripa den genetiska förändring som karakteriserar varje enskild patients cancersjukdom."

Mitelman finns till vardags på sektionen för klinisk genetik på Lunds universitet och är ledamot av bl.a. Kungliga Vetenskapsakademien och American Academy of Arts and Sciences och har också tilldelats Svenska Läkaresällskapets jubileumspris samt Eric K. Fernströms stora nordiska pris.

De fem senaste mottagarna av det Söderbergiska Priset:

Lars Calmfors (2003), Anita Aperia (2004), Nils Jareborg och Jan Ramberg (2005), Catharina Svanborg och Lars Björck (2006), Per Krusell (2007)

Torsten och Wanja Söderbergs Pris till Steinunn Sigurðardóttir

Text: Birgitta Wählander

Röhsska museets prisnämnd för Torsten och Wanja Söderbergs pris, med medel från Torsten och Ragnar Söderbergs stiftelser, tilldelade den isländska modeskaparen Steinunn Sigurðardóttir 2008 års pris om 1.000.000 kronor. Priset delades ut i samband med en högtidlighet på Röhsska museet i Göteborg den 4 november 2008 och följdes av en tre månader lång utställning.

Prisnämndens motivering löd: "Efter att ha verkat i flera kända modehus har Steinunn Sigurðardóttir sedan 2000 lett en egen verksamhet från Reykjavik med stor internationell framgång. Hennes formgivning visar på en gedigen erfarenhet med en hög modegrad och finslipad kvalitetskänsla. Kollektionerna vittnar också om högtstående skräddarkunskap och materialkänedom. Med den isländska naturen som inspiration har Steinunn Sigurðardóttir givit Norden en respektingivande representant på den internationella modescenen."

Steinunn presenterade under 2008 kollektioner i Reykjavik, Paris, Köpenhamn och New York. Hon ger även föreläsningar runtom i världen. Steinunn har mottagit många priser för sina bidrag till isländsk kultur, till exempel Årets designer och Isländska falkorden – Islands största utmärkelse. Nyligen blev hon inbjuden att bli medlem i styrelsen för konstrådgivning vid Fashion Institute of Technology i New York.

Steinunn smälter samman varje aspekt av sin oerhörda erfarenhet i den smältdegel som hennes säregna skapelser utgör. I sina klädesplagg sammanför hon enkelhet, ömtålighet, auktoritet, djärighet, ledighet, återhållsamhet, mönster, struktur, ytterligheter, tryck, stickat, lätthet, sexualitet, classicism, modernitet, primitivitet, konst, arkitektur och hantverk.

De fem senaste mottagarna av Torsten och Wanja Söderbergs Pris:

Sigur ur Gústafsson (2003), Janna Syvänoja (2004), Gruppen bakom Volvo YCC (Your Concept Car) (2005), Ole Jensen (2006), Torbjørn Anderssen, Andreas Engesvik och Espen Voll (2007)

Foto: Vigfús Birgisson

Foto: Magnus Söderlund

Det Söderbergiska Handelspriset till Torsten Jansson

Text: Dag Klackenborg

Den 12 maj 2008 utdelades Söderbergiska Handelspriset om 500.000 kronor i samband med Svensk Handels årsmöte och 125-årsjubileum på Hasselbacken i Stockholm. Jansson fick priset ”för att han genom sitt entreprenörskap och sin stora säljförmåga gjort Glasriket till en modern handelsplats, där kommers, hantverk och upplevelser möts i en lyckad kombination som lyft både företag och region. Samtidigt som han värnat om ett handels- och industrihistoriskt arv, har han framgångsrikt byggt en koncern med global utsträckning.”

I sin prisföreläsning talade Jansson om hur han som ung tog steget mot egenföretagandet: ”Jag har föräldrar som var lärare båda två, så lite grann som den rebell jag var ville jag absolut inte läsa vidare – till deras stora sorg. Så jag gjorde lumpen och så jobbade jag på ett mejeri i sex månader. Och sedan konstaterade jag att här kan jag inte vara resten av livet. Jag trivdes otroligt dåligt och jobbet var enformigt. Jag bestämde mig för att starta eget och det gjorde jag.”

År 1982 grundade han företaget New Wave i föräldrarnas hus i Dingle med lagret av T-shirts i fastighetens källare. Redan 1987 var omsättningen 25 miljoner kronor och företaget etablerade sig 1992 i Kina. New Wave noterades på Stockholmsbörsen år 1997. År 2005 tog Torsten Jansson och hans numera New Wave Group över den då konkursmässiga glaskoncernen Orrefors Kosta Boda och vände förlust till vinst. Sommaren 2007 köpte han också det amerikanska klädföretaget Cutter & Buck för omkring en miljard kronor. Torsten Janssons internationella koncern omfattade 2007 mer än 70 företagsenheter i 18 olika länder och omsatte över 4 miljarder kronor.

De fem senaste mottagarna av det Söderbergiska Handelspriset:

Per Stenberg och Anders Börjesson (2002), Susanne Hertz och Per Andersson (2003), Björn Passad (2004), Ingen utdelning 2005, Ulf Elg och Ulf Johansson (2006), Jonas och Robert af Jochnick (2007)

Det Söderbergiska Journalistpriset till Inger Arenander

Text: Niklas Malmberg

Det är inte första gången Inger Arenander blir uppmärksammas för sina journalistiska insatser. 1988 erhöll hon Stora Journalistpriset och hon har hunnit få ett par andra utmärkelser sedan dess. I en intervju publicerad på stiftelsernas hemsida berättar hon bl.a. om sin reaktion då de Söderbergiska stiftelserna hörde av sig med den goda nyheten:

– Först förstod jag inte alls vad det handlade om. Sedan trodde jag att någon skojade, som vanligt. Arenander är sedan 1984 politisk reporter i programmet Dagens Eko vid Sveriges Radio. Hon har varit programledare för Ekots lördagsintervju och är från 2002 verksam som inrikespolitisk kommentator. Tidigare har hon även arbetat på Dagens Industri och den nu nedlagda Stockholmstidningen. Det Söderbergiska Journalistpriset om 150.000 kronor tilldelades för Arenanders ”samlade journalistinsats som väl motsvarar hennes egna uttalanden om god nyhetsanalys”.

– En god nyhetsanalys är att veta vad man pratar om, att kunna sakfrågan. Om man tar partipolitik till exempel, då måste man först veta vad de inblandade partierna står för och varför de tycker som de tycker. Man bör känna till hur deras inbördes relationer ser ut och vad de tror att deras politik ska leda till. Analysen ska bygga på kunskap och insikt och presenteras på ett sakligt och begripligt sätt.

Inger kommer knappt ihåg varför hon blev journalist längre, men hon verkar inte ha ångrat sig. Hon har alltid tyckt om att skriva säger hon och talar varmt om ett omväxlande yrke som passar en nyfiken själ. Att jobba som journalist innebär även mycket resande, intressanta möten och ständigt nya utmaningar. Och utmaningar gillar hon, det märks inte minst när det gäller vilka politiker hon helst intervjuar. Det är inte nödvändigtvis de som ger rakast svar eller är lättast att ha att göra med. Favoriter är bland andra Carl Bildt, Gudrun Schyman och Olof Palme.

– Det är roligt att intervju personer som är snabba och har gott självförtroende. Man vet aldrig exakt vad som ska hända eller vad de ska säga, så man kan inte riktigt förbereda sig utan man måste vara beredd att köra på volley. Det är kul.

De fem senaste mottagarna av det Söderbergiska Journalistpriset:

Christer Åhström (2003), Anders R. Olsson (2004), Carl-Olof Rydén (2005), Johan Schück (2006), Rolf Gustavsson (2007)

Foto: Siavash Pournouri

Anslag 2008

Populärvetenskapliga sammanfattningar av projekten återfinns på stiftelsernas hemsida www.soderbergs-stiftelse.se

MEDICIN

Alarcón-Riquelme, Marta E., professor,
Uppsala universitet

2 000 000 kronor

Identification of Genes and Pathways in the
Prototype Autoimmune Disease Systemic Lupus
Erythematosus: From genes to Functional
Consequences

Aperia, Anita, professor, Karolinska Institutet

1 500 000 kronor

Angiotensin och dopaminreceptorer –
Ett Ying-Yang system för en välbalanserad
kontroll av blodtryck och saltsöndring

Arner, Peter, professor, Karolinska Institutet

2 000 000 kronor

Störningar i omsättningen av fettceller. En ny
syn på utveckling av diabetes

Bethholtz, Christer, professor,

Karolinska Institutet

3 000 000 kronor

Identification of prognostic markers and
novel targets for therapy against diabetic
nephropathy by molecular profiling of kidney
glomeruli

Blom, Anna, professor, Lunds universitet

3 000 000 kronor

Ärftliga brister av komplementhämmare

Brundin, Patrik, professor, Lunds universitet

1 000 000 kronor

Mechanisms of α -synuclein transfer between
cells

Cao, Yihai, professor, Karolinska Institutet

1 500 000 kronor

Angiogenesis and lymphangiogenesis in cancer
and metastasis

Dahl, Niklas, professor, Uppsala universitet

450 000 kronor

Identifiering av orsaken till två neuromuskulära
sjukdomar: Welander's distala myopati samt
Dysequilibriumsyndromet

El Manira, Abdel, doktor, Karolinska Institutet

1 000 000 kronor

Organization and Plasticity of the Spinal
Locomotor Circuitry

Eriksson, Elias, professor, Göteborgs universitet

2 000 000 kronor

Influence of monoamines on inter-individual
differences in emotionality and behaviour

Eriksson, Kristina, docent, Göteborgs universitet

1 300 000 kronor

Immunobiology of a chronic latent viral infection

Fuxe, Kjell, professor, Karolinska Institutet

3 000 000 kronor

Neurotrophic effects on the 5-HT raphe-
forebrain neuron system as a mechanism of the
therapeutic action of antidepressant drugs...

Grunewald, Johan, professor,

Karolinska Institutet

1 000 000 kronor

Sarcoidosis – aetiology and genetics

Grönberg, Henrik, professor,

Karolinska Institutet

2 000 000 kronor

Validering av genetiska markörers
betydelse som komplement till PSA vid
prostatacancerdiagnostik – en studie baserad
på Stockholm PSA Study Cohort

Haeggström, Jesper Z, professor,

Karolinska Institutet

1 500 000 kronor

Leukotriener, inflammatoriska mediatorer vid
astma och arterioskleros

Hamsten, Anders, professor, Karolinska Institutet

2 000 000 kronor

Identification and functional characterisation of
novel susceptibility genes for coronary artery
disease

Hesse, Camilla, doktor, Göteborgs universitet

365 000 kronor

Klinisk Glykoproteomik

Hesslow, Germund, professor, Lunds universitet

1 500 000 kronor

Fysiologiska mekanismer vid inlärnin av
betingade reflexer

Holm, Cecilia, professor, Lunds universitet

750 000 kronor

Development of novel concepts for prevention
and treatment of obesity and type 2 diabetes

Holm, Göran, professor, Karolinska Institutet

1 400 000 kronor

Allergi och inflammatorisk sjukdom orsakad av
tallproceSSIONsspinnare...

Ingelman-Sundberg, Magnus, professor,

Karolinska Institutet

1 500 000 kronor

A novel approach to the treatment of
depression

Jerlhag, Elisabet, doktor, Göteborgs universitet

228 000 kronor

Är den aptitökande peptiden ghrelin involverad
i alkoholens belöningsprofil?

Jonsson, Ann-Beth, professor,

Uppsala universitet

2 500 000 kronor

Bacteria-host interplay during disease
progression

Klareskog, Lars, professor, Karolinska Institutet

1 500 000 kronor

Origins and outcomes of rheumatoid arthritis
in the context of a new understanding of
contributions from genes, environment and
immunity

Landström, Marene, doktor, Uppsala universitet

500 000 kronor

Proximity ligation for p-Akt and Akt in human
prostate cancer tissues

Lindberg, Erika, doktor, Göteborgs universitet

225 000 kronor

Tarmfloras betydelse för förekomst av
inflammationsmarkörer i tarmen och utveckling
av födoämnesallergi hos spädbarn

Ling, Charlotte, doktor, Lunds universitet

1 000 000 kronor

The influence of genetic, epigenetic and non-
genetic factors on oxidative phosphorylation
and the pathogenesis of type 2 diabetes

Lundberg, Jon, professor, Karolinska Institutet

2 500 000 kronor

Fysiologisk och terapeutisk betydelse av nitrat
och nitrit

Nilsson, Jan, professor, Lunds universitet

2 000 000 kronor

Characterization of atheroprotective immunity
and development of an immunomodulatory
therapy for atherosclerosis

Ohlsson, Claes, professor, Göteborgs universitet

2 000 000 kronor

Experimentell samt klinisk osteoporosforskning

Olsson, Bob, docent, Göteborgs universitet

1 000 000 kronor

T-cell mediated cytotoxicity – a neglected
mechanism behind autoimmune diseases

Olsson, Lars, professor, Karolinska Institutet

2 400 000 kronor

Role of Nogo receptor in formation of lasting
memories and in memory disorders

Olsson, Tomas, professor, Karolinska Institutet

2 000 000 kronor

Genes, environment and pathogenesis of
autoimmune neuroinflammation, with focus on
multiple sclerosis

Pejler, Gunnar, professor, Uppsala universitet

750 000 kronor

The role of mast cells in inflammatory disease

Pekny, Milos, professor, Göteborgs universitet

2 000 000 kronor

Novel approaches to brain repair

Rudin, Anna, docent, Göteborgs universitet

1 000 000 kronor

Staphylococcus aureus: effects on regulatory
Tcells, Th 17 cells and Bcells in healthy and in
allergic infants

Selivanova, Galina, professor,

Karolinska Institutet

1 500 000 kronor

Targeting p53 to combat cancer: from lab
bench to patient

EKONOMI- OCH RÄTTSVETENSKAP

Smith, Ulf, professor, Göteborgs universitet
2 000 000 kronor

Fettvävens roll vid insulinresistens och inflammation

Svanborg, Catharina, professor,
Lunds universitet

1 000 000 kronor

HAMLET kills tumor cell: structure, cellular targets and therapeutic efficacy

Svenningsson, Per, doktor, Karolinska Institutet

1 000 000 kronor

Molekylära mekanismer underliggande snabbt verkande terapier vid svår depressionssjukdom

Svensson, Mikael, professor,

Karolinska Institutet

2 000 000 kronor

Clinical neural stem cell laboratory – New strategies for neuronal repair

Söderberg-Nauclér, Cecilia, professor,
Karolinska Institutet

3 000 000 kronor

Development of Novel Therapies Targeting Cytomegalovirus (CMV) Infection in Patients with Brain Malignancies

Söderbergiska Priset i medicin med omkostnader

1 525 000 kr

Wahren-Herlenius, Marie, professor,

Karolinska Institutet

2 500 000 kronor

Molecular basis for congenital heart block

Vennström, Björn, professor, Karolinska Institutet

3 000 000 kronor

Role of Thyroid Hormone Receptor $\alpha 1$ in Central Disturbances

Winqvist, Ola, docent, Karolinska Institutet

720 000 kronor

Sentinel node acquired lymphocytes for the treatment of patients with spread colon cancer

Wold, Agnes, professor, Göteborgs universitet,

5 000 000 kronor

Mikrobens interaktion med immunsystemet – nya strategier mot immunregleringssjukdomar

Yuan, Xi-Ming, docent, Linköpings universitet

1 200 000 kronor

Mechanisms and Clinicopathologic Implications of Iron Signalling and Macrophage Apoptosis in Atherosclerosis

Öquist, Gunnar, professor,

Kungl. Vetenskapsakademien

10 000 000 kronor

Medel för inrättandet av ytterligare en forskningsprofessur i medicin

Alvstam, Claes G., professor,

Göteborgs universitet

2 415 000 kronor

Stöd till forskningsmiljön "Centre for International Business Studies"

Axelsson, Björn, professor,

Handelshögskolan i Stockholm

1 000 000 kronor

Finansiering av tre doktorander, två post doc-tjänster samt direkta omkostnader under ett år

Carlson, Laura, doktor, Stockholms universitet

160 000 kronor

Access to Justice as a Human Right Within the Contexts of EU and Swedish Law

Gernandt, Johan, advokat, Stockholm Centre for Commercial Law, Stockholms universitet

750 000 kronor

Finansiering av tre post doc-tjänster för forskare i juridik

Handelshögskolan i Stockholm

100 000 000 kronor

(70MKR från Ragnar Söderbergs stiftelse, 30MKR från Torsten Söderbergs stiftelse)

Handelshögskolan 100 år

Två donationsprofessurer

Hartman, Thomas, professor,

Stockholms universitet

250 000 kronor

Utveckling av det internationella forskningsprogrammet inom området "Strategisk Marknadskommunikation"

Hasselberg, Ylva, docent, Uppsala universitet

64 000 kronor

Anslag till tryckning av en volym essäer som problematiserar idéer om universitetets förändrade roll i det s.k. kunskapsamhället

Hedberg, Hans, dekanus, Konstnärliga

fakulteten och rektor Rolf Wolff,

Handelshögskolan, Göteborgs universitet

Högskolan för Design och Konsthantverk

20 000 000 kronor

(Finansierad av Torsten Söderbergs stiftelse)

Torsten och Wanja Söderbergs professur i Design Management, resterande finansiering

Hilling, Maria, doktor, Linköpings universitet

250 000 kronor

Internationell tjänstebeskattning

Holmström, Leif, direktör,

Raoul Wallenberg Institutet

250 000 kronor

Seminarier "Guidelines on International Human Rights, Fact-finding Visits and Reports"

Johansson, Kjell, högskoleadjunkt, Högskolan i

Borås / Göteborgs universitet

110 000 kronor

Substance over form – En rättsvetenskaplig studie med utgångspunkt i redovisningsrätten

Jonsson, Sverker, professor,

Göteborgs universitet

40 000 000 kronor

Professur i Business History

Josephson, Camilla, doktor, Lunds universitet

160 000 kronor

Attracting Venture Capital to Cleantech and Renewable Energy Technologies

Jörnmark, Jan, docent, Göteborgs universitet

390 000 kronor

Program för forskning och uppbyggnad av undervisningskapacitet i Business History

Karlsson, Nils, docent, Ratio

2 038 000 kronor

Ekonomisk-politiska reformer i välfärdsstater

Kellgren, Jan, docent, Linköpings universitet

480 000 kronor

Kontraktbaserade samarbeten inom ramen för enkla bolag – en civil- och skatterättslig studie

Kleist, David, doktorand, Göteborgs universitet

230 000 kronor

Doktorsavhandling i internationell skatterätt

Kriminalistföreningen

300 000 kronor

Internationellt pris i kriminologi 2009

Laurin, Ulf, Ratio

500 000 kronor

Internationell vetenskaplig konferens i Stockholm 2009

Lodin, Sven-Olof, professor.

50 000 kronor

Tryckning av boken Skatter och Politik

Lundin Anna-Karin, regeringsråd

100 000 kronor

Utgivande av jubileumsskrift med anledning av Regeringsrättens 100-årsjubileum

Melz, Peter, professor, Stockholms universitet

500 000 kronor

Förbättring av skattelagsstiftningens struktur och funktion

Moberg, Pia, doktor, Lunds universitet

80 000 kronor

Materialsamlingsresa till Japan samt färdigställande av publicerbara artiklar inom ramen för projektet "Creating Leadership in Contemporary Japan..."

Anslag 2008

Populärvetenskapliga sammanfattningar av projekten återfinns på stiftelsernas hemsida www.soderbergs-stiftelse.se

ÖVRIGT

Morell, Mats, professor, Uppsala universitet
150 000 kronor
Svenska nationella mötet i ekonomisk historia 2009

Olsson, Stefan, docent, Karlstads universitet
160 000 kronor
Mot en ny redovisningsrätt

Sandeberg, Catharina af, doktor
160 000 kronor
Organisation av livförsäkringsrörelse och fonder

Sjöholm, Fredrik, professor,
Institutet för Näringslivsforskning
500 000 kronor
Ekonomiska effekter av utländska direktinvesteringar i Kina

Strömberg, Per, professor,
Institute for Financial Research
500 000 kronor
Konferens på temat "The Governance of Financial Intermediaries"

Svensson, Roger, docent,
Institutet för Näringslivsforskning
500 000 kronor
Entreprenörskap och extern finansiering bland svenska småföretag och uppfinnare

Söderbergiska Handelspriset med omkostnader
800 000 kronor

Söderlund, Magnus, professor,
Handelshögskolan i Stockholm
4 200 000 kronor
Center of Excellence för marknadsföringsforskning

Tjernberg, Mats, docent, Lunds universitet
45 000 kronor
Dansk-svensk skatterättslig forskningskonferens

Votinius, Sacharias, doktor,
Linköpings universitet
160 000 kronor
Statsmakt och varlighet. En omsorgsetisk undersökning av det allmännas ansvar för skada vid utövning av makt och myndighet

Wiberg, Daniel, doktor,
Internationella Handelshögskolan i Jönköping
320 000 kronor
The Ownership Impact on Firm Performance and Retained Earnings; Are Institutional Owners Short-Sighted?

Zander, Udo, professor,
Handelshögskolan i Stockholm
350 000 kronor
Fortsättningsanslag för doktoranderna Claes Bohman och Göran Lindqvist

Alerås, Lars, kyrkoherde, Torsby Pastorat
350 000 kronor
Marstrands Franciskankonvent

Andersson, Louise & Louise Westerberg,
Stiftelsen Viktor Rydbergs Skolor
800 000 kronor
(finansieras av Ragnar Söderbergs stiftelse)
Medel för att starta en lärarhögskola i enskild regi

Aneer, Cecilia, doktorand, Uppsala universitet
40 000 kronor
Tryckningsanslag för publicering av doktorsavhandling *Skräddare i kunglig tjänst*

Areskoug, Nils-Göran, docent
60 000 kronor
Transdisciplinary Dialogues

Berglund, Bengt, professor,
Chalmers tekniska högskola / Jernkontoret
500 000 kronor
"Järnet och riksbildningen 1150-1350"

Bergquist, Lars, ambassadör,
S:ta Katharinastiftelsen
100 000 kronor
Lön till Elisabeth Nordlander för att författa en biografi över Margit Sahlin

Cavalli-Björkman, Åsa, doktorand,
Stockholms universitet
100 000 kronor
Avhandlingsarbete om skulptören Carl Eldh

Christensen, Jan, docent, Göteborgs universitet
53 000 kronor
Tryckningsanslag till boken *Göteborgsliberalism och donationskultur. Från socialpolitik till kulturkamp 1800-1923*.

Ekblad, Magnus, doktorand,
Uppsala universitet
50 000 kronor
Färdigställande av avhandlingen "Undersåtar, medborgare och maktelit under frihetstiden"

Engwall, Gunnel, professor,
Stockholms universitet
2 500 000 kronor
Utgivningen av August Strindbergs *Samlade Verk*

Eriksson, Owe,
Föreningen Bygdehistoria i Bergslagen
25 000 kronor
Tryckningsanslag till boken *Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo*

Ferm, Olle, professor, Stockholms universitet
752 000 kronor
"Svenska lärare vid utländska universitet under medeltiden (SLUM)"

Fjaestad, Björn, chefredaktör,
Forskning & Framsteg
40 000 kronor
Medel till fortsatt utgivning av tidskriften

Fredlund, Björn, docent
100 000 kronor
Tryckning av bok om Ivar Arosenius

Fredman, Pam, rektor, Göteborgs universitet
225 000 kronor
Vetenskaplig analys, rekonstruktion och utveckling av en herrgårdsträdgård, Jonsereds herrgård

Frimuraresamhället i Göteborg
1 000 000 kronor
Bevarande av kulturskyddad inredning

Föreningen Paletten
35 000 kronor
Genomgång av konsttidskriften Palettens arkiv för att möjliggöra framtida forskning

Gyllenberg Pernevi, Bodil, utställningsarkitekt,
Röhsska museet
70 000 kronor
Utställning om modeformgivaren Maud Fredin Fredholm

Gärdö, Lars, IK Foundation & Company
200 000 kronor
The Linnaeus Apostles. Global Science & Adventure Vols. 1 & 8

Hagberg, Johnny, kyrkoherde,
Skara stiftshistoriska sällskap
50 000 kronor
Utgivande av bönbok tryckt i Vadstena kloster år 1495. Faksimiltryck efter unikt exemplar

Hellblom Sjögren, Lena, doktor
350 000 kronor (finansieras av Torsten Söderbergs stiftelse)
Barnets bästa och barnets mänskliga rättigheter i svåra vårdnadskonflikter

Hemberg, Per, Herrgården Haddebo Bruk
50 000 kronor
Monografi om herrgården vid Haddebo Bruk

Hoburgs hembygdsförening
218 000 kronor
Komplettering och förbättring av museiverksamheten vid byggnadsminnet Bottaerve museigård på Gotland

Holm, Mikael, örlogskapten,
Stiftelsen Motortorpedbåten T56
200 000 kronor
Inköp av båtutrustning samt säkerhetsutbildning

Hörsell, Ann, doktor, Riksarkivet
370 000 kronor

Framtagande och tryckning av en arkivguide
– Källor till den judiska minoritetens historia i
Sverige

Johansson, Alf W, professor
30 000 kronor

Över vida fält: Studier i utrikespolitik, diplomati
och historia. Vänbok till ambassadör Mats
Bergquist

Johansson, Göta, Centrum för Klassisk Mytologi
13 600 kronor

Tryckning av svensk version av en
tvärvetenskaplig antologi om Afrodite

Klackenberg, Dag, ordförande,
De Svenska Historiedagarna
100 000 kronor

Konferens i Greifswald 10–12 oktober 2008

Kristoffersson, Sara, doktor, Konstfack
119 000 kronor

Forskning rörande "Design of Sweden" om
IKEA-inredning

Landen, Leif, doktor
50 000 kronor

Tryckning av en Bellmanbiografi

Larsson, Lars, professor, Lunds universitet
200 000 kronor

Nedbrunna hus – brännande frågor. En
bebyggelsesekvens inom en skånsk centralplats

Leander Touati, Anne-Marie, professor,
Svenska Institutet i Rom
100 000 kronor

Pompeji, bankiren Caecilius Iucundus hus

Ljungberg, Pontus, museichef, Ljungbergsmuseet
100 000 kronor

Inköp av skulpturen Pekaren av Peter Tillberg till
museets permanenta samling

Läkare utan gränser
387 000 kronor

Humanitarian Health Assistance

Malmros, Caj, Rektorsakademien
5 400 000 kronor

Rektorsakademiens nätverksarbeten

Mauritzon, Sofie, kommunikationsenheten,
Stockholms universitet
100 000 kronor

Forskardagarna

Modéer, Camilla, doktor,
Föreningen Vetenskap & Allmänhet
200 000 kronor

"Allmänhetens syn på vetenskap – samband
med grundläggande värderingar och attityder?"

Möller, Håkan, docent, Uppsala universitet
30 000 kronor

Tryckningsanslag till Pär Lagerkvist. Från
författarsaga till Nobelpris

Nell, Jennie, doktorand, Stockholms universitet
30 000 kronor

Tryckning av avhandling om Bellmans
hyllningsdikter till Gustaf III

Nordlander, Jan-Axel, ambassadör,
Stiftelsen Arkivbyggnaden Smedjebacken
100 000 kronor

Iståndsättande av arkivhusets övervåning och
programverksamhet 2009

Parknäs, Lennart, fil. lic.

200 000 kronor

Medel för konstnärsmonografi över skulptören
Aron Jerndahl

Persson, Andreas, Förbundet Unga Forskare
25 000 kronor

Stockholm International Youth Science Seminar

Persson, Beatrice, doktorand, Göteborgs
universitet

20 000 kronor

Tryckning av doktorsavhandlingen

In-between: Contemporary Art in Australia

Persson, Margaretha, Textilmuseet &
Textilhögskolan, Borås

100 000 kronor

Produktion av boken Textibel – textil som möbel

Piehl, Christina, Stiftelsen Min Stora Dag

300 000 kronor

Att uppfylla svårt sjuka barns önskedrömmar

Rahe, Ulrike, professor,
Chalmers tekniska högskola

600 000 kronor

Pattern Generation in Formal Systems – A Basic
Design Approach to Formation of a Language
of Form

Rehnberg, Marie

70 000 kronor

Tryckningsanslag till en monografi över
konstnären Anna Petrus

Skara stiftshistoriska sällskap

100 000 kronor

Utgivning av Brynolfsofficierna

Sterner, Örjan, vice ordföranden,

Stiftelsen T 121 Spica

100 000 kronor

Restaurering av torpedbåt

Stjernswärd, Hodder, överste

50 000 kronor

Utgivning av *Berättelser för upp- och avstutna*

Svenska Humanistiska Förbundet
40 000 kronor

Tryckningsanslag till förbundets årsbok

Söderberg Björkman, Elisabet, doktorand,
Stockholms universitet.

884 000 kronor

Forskning angående rörelsehindrade i studie-
och yrkesvalet

Söderbergiska Journalistpriset med omkostnader
210 000 kronor

Söderlind, Solfrid, överintendent,
Nationalmuseum

1 760 000 kronor

Gustafsbergs porslinsfabrik, inventeringsprojekt

Torsten och Wanja Söderbergs Pris med
omkostnader

1 750 000 kronor

Ulin, Jonna, museichef, Mölndals museum
487 000 kronor

Projektanslag till bok om Lindomemöbler

Wallsten, Lars, doktorand,
Göteborgs universitet

400 000 kronor

Anslag till avslutande av forskarutbildning

Welander-Berggren, Elsebeth, överintendent,
Prins Eugens Waldemarsudde

100 000 kronor

Utställningskatalog "Hans Krondahl,
textilkonstnär"

Westerdahl, Elisabeth, Kusta säteri

150 000 kronor

Publikation om Kusta säteri, Irsta och Kärrbo
socknar, Västerås kommun

Wistman, Christina, doktor,
Prins Eugens Waldemarsudde

65 000 kronor

Forskningsarbete rörande skulptören Per
Hasselberg

Wängmar, Erik, doktor, Växjö universitet
30 000 kronor

Tryckning av vetenskaplig monografi:
Något vid sidan av välfärden – Holmön som
den sista verkliga småkommunen i Sverige

Vänernuseet

125 000 kronor

Medel för genomförandet av den arkeologiska
undersökningen av Kungshögen, del av
Sunnerbyprojektet

Öquist, Gunnar, professor,
Kungl. Vetenskapsakademien

435 000 kronor

Ingvar Lindqvistpriset till lärare 2009

August Strindberg möter barnallergier och institutionellt ägande på finansmarknaden

*Till tre forskare vars projekt beviljats anslag inom olika ämnesområden ställs frågan
”hur kan er forskning bidra till människors glädje?”*

Foto: Privat

Prof. Gunnel Engwall, Stockholms universitet, projektledare för Strindbergsutgivningen

– Genom att ge ut August Strindbergs *Samlade Verk* i en vetenskaplig utgåva får både den vanlige läsaren och forskaren tillgång till ett enastående författarskap och ett nytt rikt material. Texterna, som så långt möjligt återgår på Strindbergs manuskript, kompletteras av beskrivningar av verkens tillkomst och mottagande samt av ord- och sakförklaringar. I denna nationalupplaga ingår dessutom textkritiska kommentarer och redogörelser för verkens manuskript-situation. På så sätt tillgängliggör forskningsprojektet en stor litterär skatt, som genom sin rikedom innehållsmässigt och språkligt på ett påtagligt sätt kan berika verkens läsare.

Foto: David Lindskog

Dr Daniel Wiberg, Internationella Handelshögskolan i Jönköping, forskar om effekten av institutionellt ägande på den svenska kapitalmarknaden

– Forskning rörande finansmarknaden och dess aktörer kanske inte vanligtvis förknippas med människors lycka. Men faktum är att studier har påvisat tydliga samband mellan människors upplevda känsla av lycka och ekonomins, inkl. finansmarknadens upp- och nedgångar. Framförallt tror jag dock att min forskning kan bidra till människors glädje genom att öka förståelsen och kunskapen inom ett område som alltmer påverkar vårt samhälle och vår livssituation. I Sverige är vi idag alla mer eller mindre direkt beroende av utvecklingen på finansmarknaden. Den påverkar vår privatekonomi både i dagsläget och i framtiden, genom vårt sparande och genom pensionssystemet. Det är just här som frågor rörande det ökade institutionella ägandet spelar in. Frågor som fortfarande till stor del är obesvarade. Nyttan och glädjen av ökad kunskap och en ökad medvetenhet inom detta ämne tror jag därför inte kan underskattas. Därutöver är det ju så att en effektivare resursallokering kommer hela samhället till godo.

Foto: Göran Olofsson/GU

Prof. Agnes Wold, Göteborgs universitet, söker nya strategier mot immunreglerings-sjukdomar

– Allergier är den vanligaste formen av kronisk sjukdom hos barn och unga i Sverige. I takt med att vi får det bättre, blir rikare och renare får vi också kliande hud, rinnande näsa och nyser på våren. Även om allergier inte är livshotande i de flesta fall, så bidrar de förvisso till att sätta ned humöret och produktiviteten hos det svenska folket. Vi är övertygade om att ökningen av allergier som skett de senaste hundra åren i Sverige och andra utvecklade länder beror på att immunsystemet får för lite stimulans under den tidiga barndomen, just för att vi har så få infektioner och lever ett så hygieniskt liv. Vi vill använda delar av bakterier för att stimulera spädbarnets immunsystem så att det skall mogna på rätt sätt och inte reagera mot ofarliga saker som vid allergi. Om man kunde kick-starta spädbarnets immunsystem på detta sätt, utan att öka risken för infektioner, så skulle vi kanske slippa få nya allergiker i framtiden. Alla småbarnsföräldrar som vankat omkring med ett skrikande eksembarn på nätterna kan föreställa sig hur mycket detta skulle göra för lyckonivån i vårt land.

TORSTEN OCH RAGNAR SÖDERBERGS STIFTELSE

Holländargatan 27 | 113 59 Stockholm | Tel. 070 - 208 24 62 | stiftelser@soderbergs-stiftelse.se

För ansökan om anslag se stiftelsernas hemsida: www.soderbergs-stiftelse.se